

Čís. 5331.

Zakročili-li o výmaz zůstavitelovy firmy pouze někteří dědicové, jest na soudě, by doháněl ostatní liknavé dědice k opovědi, nemůže však naříditi opovědévším dědicům, by přiměli ostatní dědice k opovědi.

(Rozh. ze dne 2. října 1925, R II 292/25.)

Výmaz zůstavitelovy firmy opověděli k rejstříku pouze někteří z dědiců. Rejstříkový soud vrátil jim opověď s tím, by zařídili, aby opověď výmazu byla podepsána také ostatními dědici. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Majitel firmy má změnu nebo zánik firmy soudu opověděti (čl. 25 obch. zák.), jinak má ho soud k tomu pořádkovými pokutami donutiti (čl. 26 obch. zák.). Nežije-li majitel firmy, stihne tato povinnost přirozeně dědice. Poněvadž jde o provedení zániku firmy a toto mohou provést jenom všichni dědicové, nedostojí jednotlivý dědic své povinnosti, zakročí-li o výmaz firmy sám, nýbrž bude se mu postarati o to, by taky ostatní dědicové tak učinili. Tato povinnost bude zároveň jeho právem, které bude moci také uplatniti. Následkem toho a poněvadž na žádosti stěžovatelů o výmaz firmy scházejí podpisy jednotlivých dědiců, správně prvý soud postupoval, když stěžovatelům nařídil, by obstarali podpisy dědiců těch. Chyba spočívá pouze v tom, že prvý soud nenařídil to současně i dědicům nepodepsavším, což možno arciť dodatečně opravit. Tím je již také řečeno, že soud není povinen — jak si stěžovatel myslí — obstarati scházející podpisy sám. Vychází to přímo z ustanovení čl. 26 obch. zák.

Nejvyšší soud zrušil příkaz rejstříkového soudu, by opovídatelé sami zařídili, by opověď výmazu byla podepsána také ostatními dědici.

Důvody:

Dle čl. 25 obch. zák. jest zánik firmy opověděti způsobem čl. 19 obch. zák. k zápisu do obchodního rejstříku. Povinnost tuto ukládá zákon v čl. 26 obch. zák. účastníkům, t. j. tomu, pro něž byla firma v rejstříku zapsána, a zemřel-li, přirozeně jeho dědicům. Nemůže býti pochybnosti, že v tomto případě jsou účastníky všichni dědicové, pokud dědictví přijali (§ 547 obč. zák.). Nedostojí-li dědicové oné povinnosti, jest na soudu, by je k opovědi výmazu zaniklé firmy zůstavitelovy doháněl pokutami (čl. 26 obch. zák. a § 12 uvoz. zák. k obch. zák.). Třebaže povinnost ta jest táž pro všechny dědice, stihá každého z nich osobně. Zakročí-li tedy jen někteří z dědiců o výmaz firmy, musí soud z úřední povinnosti ostatní, t. j. liknavé dědice sám k opovědi doháněti (arg. čl. 26 obch. zák.), tedy všechny a nejen některé. Není zákonného podkladu, by dědicové, kteří opověď podali, mohli býti nuceni — neučinili tak dobrovolně, — aby přiměli také ostatní dědice k témuž úkonu, po případě aby snad podpis opovědi vymáhali pořadem práva. Usnesení rekursního soudu jest tedy ve zřejmém rozporu se zákonem.